

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 136g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 186 alin. (4) lit. f), 211 alin. (3) și 212 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

(competența administratorului insolvenței în procesul de realizare a planului procedurii de restructurare)

CHIȘINĂU
12 martie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dnei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 12 iunie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 martie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 186 alin. (4) lit. f), 211 alin. (3) și 212 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Maxim Macovei, în interesele dlui Igor Plămădeală, în dosarul nr. 2i-103-24/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de domnul judecător Alexandru Arhip, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Hotărârea din 13 octombrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a intentat procesul de insolvență față de SA „Scana” (în continuare, *Scana*).

4. Printr-o hotărâre din 13 noiembrie 2019, Judecătoria Chișinău a confirmat planul procedurii de restructurare în privința *Scana*. Prin Hotărârea din 10 octombrie 2022, Judecătoria Chișinău a confirmat planul procedurii de restructurare modificat.

5. La 3 iulie 2024, Adunarea creditorilor a *Scana* a aprobat vânzarea unor bunuri din masa debitoare.

6. Printr-o hotărâre din 26 august 2024, Comitetul creditorilor al *Scana* a împuternicit debitorul, în persoana administratorului, să negocieze încheierea unor antecontracte și contracte de vânzare-cumpărare a bunurilor din masa debitoare, sub condiție suspensivă.

7. La 28 august 2024, societatea *Scana*, prin administratorul său statutar, dl Anatolie Culcițchi, a încheiat cu dl Igor Plămădeală trei contracte de vânzare-cumpărare a unor imobile în construcție, cu rezerva proprietății.

8. La 3 decembrie 2024, dl Ruslan Vasiliev, administrator al insolvenței *Scana*, a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva societății *Scana* și a dlui Igor Plămădeală pentru declararea nulă a contractelor menționate *supra*.

9. La 16 aprilie 2025, dl avocat Maxim Macovei a ridicat, în interesele dlui Igor Plămădeală, excepția de neconstituționalitate a articolelor 186 alin. (4) lit. f), 211 alin. (3) și 212 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

10. Printr-o încheiere din 3 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

11. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor,

protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

12. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 186

Drepturile și obligațiile administratorului insolvenței

„[...]

(2) Administratorul insolvenței se învestește în funcție din data confirmării desemnării sale de către instanța de insolvență și activează pe întreaga perioadă de realizare a planului procedurii de restructurare sau până la eliberare de către instanța de insolvență.

[...]

(4) În cadrul procedurii de restructurare a debitorului, administratorul insolvenței are dreptul:

[...]

f) să introducă în instanța de insolvență acțiuni de revocare, desființare sau de nulitate a actelor juridice încheiate sau executate de către debitor, în modul prevăzut de prezenta lege;

[...].”

Articolul 211

Supravegherea realizării planului procedurii de restructurare

„(1) În partea organizatorică, planul procedurii de restructurare va reglementa supravegherea realizării sale. În acest caz, supravegherea se limitează la executarea de către debitor a obligațiilor specificate în plan.

(2) Planul procedurii de restructurare poate stabili extinderea supravegherii asupra executării obligațiilor pe care le-a transmis unei societăți, constituite, după intentarea procesului de insolvență, special pentru a prelua bunurile și obligațiile spre administrare (societate absorbantă).

(3) Atribuțiile de supraveghere țin de competența administratorului insolvenței. În legătură cu aceasta, atribuțiile administratorului insolvenței și ale membrilor comitetului creditorilor, precum și supravegherea din partea instanței de insolvență continuă. Prevederile art.25 alin.(5¹) se aplică în mod corespunzător.

[...].”

Articolul 212

Supravegherea realizării planului procedurii de restructurare

„(1) Planul procedurii de restructurare poate să prevadă ca, în perioada de activitate a debitorului sub supraveghere, anumite contracte ale acestuia sau ale societății absorbante să fie valabile doar după ce se obține acordul administratorului insolvenței.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că normele contestate nu stabilesc limitele competențelor administratorului insolvenței la avizarea contractelor încheiate de debitorul care realizează planul procedurii de restructurare.

14. Autorul afirmă că neclaritatea prevederilor legale îl împiedică să cunoască limitele discreției de care dispune administratorul insolvenței, care supraveghează un debitor ce realizează planul procedurii de restructurare, în materia avizării contractelor încheiate de debitor, contrar dreptului la apărare și dreptului de proprietate al debitorului.

15. În opinia autorului sesizării, textele contestate contravin articolelor 8, 16, 23, 26, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolele 186 alin. (4) lit. f), 211 alin. (3) și 212 alin. (1) din Legea insolvenței. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

20. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect declararea nulității actelor juridice încheiate de către administratorul debitorului care realizează un plan al procedurii de restructurare, dar fără acordul administratorului insolvenței.

21. Pentru a putea fi declanșat controlul de constituționalitate, Curtea trebuie să confirme aplicabilitatea prevederilor legale contestate în cauza examinată în fața instanței care a trimis sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (DCC nr. 31 din 16 martie 2023, § 70).

22. Curtea constată că, deși autorul sesizării a ridicat excepția de neconstituționalitate în interes propriu, argumentele prezentate vizează, în realitate, pretinsa încălcare a drepturilor societății *Scana*, societate care are calitatea de debitor și realizează planul procedurii de restructurare confirmat de instanța de insolvență.

23. Curtea subliniază că poate verifica constituționalitatea prevederilor contestate dacă soluția sa poate fi favorabilă autorului excepției. În caz contrar, acest instrument devine o *actio popularis*, pierzându-se, în aceste condiții, caracterul concret și efectiv al excepției. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia (DCC nr. 9 din 31 ianuarie 2023, § 25).

24. Prin urmare, în baza celor menționate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 186 alin. (4) lit. f), 211 alin. (3) și 212 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Maxim Macovei, în interesele dlui Igor Plămădeală, în dosarul nr. 2i-103-24/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 12 martie 2026
DCC nr. 41
Dosarul nr. 136g/2025*